2018

Crear (a) la fàbrica del comú

Oriol Fontdevila
LA ESCOCESA

Una reflexió col·lectiva sobre la situació actual del model de fàbriques de creació.

La particularitat de La Escocesa, que parteix d'una iniciativa privada i es redirigeix a un recurs comú, s'utilitza com a cas d'estudi per una discussió al voltant dels models de gestió.

Els dies 12, 23 i 24 de maig, La Escocesa organitza les jornades de reflexió col•lectiva sobre el models de gestió d'una fàbrica de creació i, en especial, de La Escocesa mateixa. El programa, comissariat per Oriol Fontdevila i Enric Puig Punyet presenta diverses taules rodones i xerrades a càrrec de Santiago Eraso, Jesùs Carrillo i representants d'espais creatius de Barcelona, així com la creació comunitària d'un arxiu sobre La Escocesa.

Dissabte, 12 de maig. Moment de memòria
Trobada d'antics artistes residents, antics treballadors de la fàbrica, historiadors i veïns del Poble Nou per revisitar la memòria de La Escocesa. Si tens o has tingut alguna relació amb La Escocesa, o simplement curiositat per l'espai, pots acompanyar-nos en aquest moment de retrobada. I si tens qualsevol material relacionat amb La Escocesa o amb fàbriques del Poblenou (fotografies, cartells, documents), pots portar-los per compartir-los entre tots. Obert a tots els públics.
12:00h. Trobada entre els participants. Recepció de materials històrics.
13:00h. Vermut.
15:00h. Visites a l'espai, a càrrec d'antics artistes residents i antics treballadors.

Dimecres, 23 de maig. Jornades de debat #1

17:00h. Presentació **Oriol Fontdevila** (comissari).

17.30h. Santiago Eraso: ***Entre estudis, tallers, laboratoris, fàbriques i museus***

Entre un model de cultura monumental i espectacular, basat en les ciutats marca i la propaganda institucional, en la complicitat amb les grans indústries del turisme, l'oci i l'entreteniment, és molt millor invertir més i millor en equipaments d'una dimensió petita o mitjana, i en projectes que treballen a mitjà i llarg termini, que tendeixin a generar programes més estructurals i menys conjunturals, passatgers, efímers o de ràpida obsolescència. Un sistema cultural que afecti molt més a la *permacultura* i les xaxes *micro*, més i des de les xarxes ciutadanes, associacions de barri, col·lectius socials, creadors, agents i petites i mitjanes empreses intermediàries i menys des de la maquinària funcionarial de l'Estat o dels lobbies de la gran indústria de l'oci i de l'entreteniment.

18:45h. ***Quins vincles? Anades i vingudes de l'art al Poblenou i del Poblenou a l'art.***

Taula rodona amb **Amanda Cuesta** (crítica d'art), **Jeffrey Swartz** (crític d'art)**, Joana Hurtado** (Can Felipa) **i Llapispanc** (La Escocesa).

El Poblenou ha estat un dels escenaris de l'art a Barcelona des de mitjan de la dècada de 1990. Primer amb el procés de desindustrialització, les fàbriques que hi havia al barri es van omplir d'artistes que en van renovar l'activitat. Amb el canvi de segle, la situació sofriria un nou sotrac amb l'inici d'un virulent procés de requalificació del sòl i de gentrificació urbana, que comportaria als artistes desplaçar-se de nou. Tanmateix alguns dels espais han sobreviscut fins a l'actualitat, tot acomodant-se als estàndards de les polítiques públiques municipals.

Amb aquesta taula rodona es planteja un debat sobre les relacions que històricament s'han establert entre el teixit artístic i el teixit urbà de la ciutat –atenent-se al cas concret del Poblenou–, així com s'analitzaran tant les potencialitats com les controvèrsies que resulten d'aquests vincles.

Dijous, 24 de maig. Jornades de debat #2

17:00h. Presentació de propostes dels artistes residents a La Escocesa. **Guillermo Moreno Mirallas, Marla Jacarilla, Juan David Galindo, Juan Francisco Segura Martinez, Valentina Alvarado Matos, Carlos Vasquez**

17.30h. Jesús Carrillo: ***¿Per què serveix això? Usos, interferències i negociacions en les institucions culturals contemporànies.***

Amb la conferència es repassaran críticament alguns models i processos mitjançant els que les institucions d'art contemporani han buscat reubicar-se i redefinir la seva utilitat social enfront de la crisis oberta el 2008. Específicament, s'abordaran casos que han tingut lloc dins del marc del projecte *Los usos del arte*, desenvolupats amb *L'Internationale*, una confederació de museus en la qual el ponent ha participat.

18:45h. ***Quins engranatges? Infraestructura artística i política cultural comunitària.***

Taula rodona amb **Antonio Delgado** (programador cultural), **Úriel** (Can Batlló), **Ángela Palacios** i **Quim Packard** (Fireplace) i **Enric Puig** (La Escocesa).

La lògica del codi obert s'ha instal·lat en els plantejaments recents de política cultural més progressistes: des de l'administració pública s'estarien afavorint actualment els processos de transferència dels recursos culturals cap a la ciutadania, així com se n'intensificaria l'autogestió i es comptaria amb la iniciativa dels usuaris per regenerar-los en tant que recurs comú.

Formules de gestió com les que presenta actualment la fàbrica La Escocesa poden exemplificar aquesta tendència, en tant que una associació d'artistes és la que es troba al capdavant de la gestió d'un equipament que ha assolit una titularitat pública. De totes maneres, no són poques les controvèrsies que acompanyen els paradigmes més recents d'espais i de polítiques artístics. Amb aquesta taula rodona es volen detectar alguns dels problemes que són comuns, així com debatre a l'entorn dels reptes

que afronten en l'actualitat i les línies de desenvolupament futur.